

Gemeente Haarlem

Jack Chr. van der Hoek

Wethouder Welzijn, Volksgezondheid, Sport, Dienstverlening & Communicatie

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Commissie Samenleving

Datum	13 maart 2013
Ons kenmerk	STZ/2013/96083
Contactpersoon	A.S. van der Wal
Doorkiesnummer	023 5113473
E-mail	svdwal@haarlem.nl
Bijlage(n)	2
Onderwerp	Resultaten en acties verenigingsmonitor 2012

Geachte commissieleden,

Bijgaand bied ik u de resultaten aan van de verenigingsmonitor 2012 en de daaruit voortvloeiende actiepunten (zie bijlagen).

De verenigingsmonitor beschrijft de stand van zaken op diverse gebieden van de Haarlemse sportverenigingen. De vragenlijst is voor het eerst in 2008 afgenoemt. In 2012 hebben 80 van de 202 sportverenigingen deelgenomen (40% respons). De binnensport- en kleine verenigingen zijn ondervertegenwoordigd. Daarmee is de steekproef onvoldoende representatief om uitspraken te doen over de verenigingssport in Haarlem. De cijfers vormen echter wel een indicatie voor de stand van zaken bij de Haarlemse verenigingen.

De resultaten zijn vergeleken met de verenigingsmonitor uit 2008 en met landelijke cijfers. De reden voor de verenigingsmonitor in 2008 en 2012 is dat gemeente Haarlem het belangrijk vindt om sportverenigingen vanuit de maatschappelijke functie die ze vervullen zo goed mogelijk te ondersteunen. In de bijlage is een samenvatting met acties toegevoegd. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat de acties zijn gebaseerd op de verenigingsmonitor.

Conclusie verenigingsmonitor 2012

De twee opvallendste aandachtspunten voor sportverenigingen in Haarlem zijn de ledenwerving, ledenbehoud en financiële knelpunten. Deze aandachtspunten vallen met name op doordat ze vaker genoemd worden in 2012 ten opzichte van 2008. In 2008 gaf 32 procent van de verenigingen aan financiële knelpunten te ervaren. In 2012 was dit 49 procent. Het verschil bij het thema leden was nog groter: van 47 procent in 2008 naar 86 procent in 2012. Hoewel zij sinds 2008 veel vaker financiële knelpunten ervaren, schatten Haarlemse verenigingen hun financiële

positie verrassend genoeg rooskleuriger in dan vier jaar geleden: 71% van de Haarlemse verenigingen geeft aan dat vereniging financieel gezond tot zeer gezond is. Dat was in 2008 minder dan de helft (46%). De ledenkwestie is voor de verenigingen een probleem dat zij dan ook beleidmatig willen oppakken. Ledenwerving en -behoud zijn namelijk de meest voorkomende thema's in de beleidsplannen en -speerpunten voor het komende jaar. Bijna de helft van de verenigingen wenst bovendien professionele ondersteuning bij de ledenproblematiek.

Zoals gezegd is de steekproef onvoldoende representatief om uitspraken te doen over de stand van zaken bij verenigingen. De signalen die de verenigingen aangeven moeten echter wel serieus worden genomen. Bij een bijeenkomst met verenigingen zal met een vragenlijst gepeild worden aan welk(e) onderwerp(en) de verenigingen prioriteit geven, zodat hier gehoor aan kan worden gegeven. Op basis hiervan wordt het prestatieplan van SportSupport op het gebied van verenigingsondersteuning geactualiseerd. In dit kader wordt SportSupport ook gevraagd om klanttevredenheidsonderzoeken uit te voeren na iedere bijeenkomst of ondersteuningsvraag, met het doel kwalitatieve ondersteuning te bieden waarbij vraag en aanbod bij elkaar aansluiten.

Met vriendelijke groet,

Jack Chr. van der Hoek

Actiepunten naar aanleiding van de verenigingsmonitor 2012

	Resultaat verenigingsmonitor	Actiepunt	Lopende/ nieuwe actie	Door wie?
1	Bijna de helft van de verenigingen meldde dat het ledental in het afgelopen jaar is toegenomen. Het aandeel van verenigingen waarbij ledenafname te zien is, ligt onder het landelijk gemiddelde (27% vs. 40%).	Ondersteunen op ledenwerving en koppelen aan de Omnibuscijfers. Uit de Omnibus blijkt dat de sportparticipatie t.o.v. 2011 tot vijftig jaar is gestegen, terwijl onder de Haarlemmers van vijftig jaar of ouder juist een afname van het regelmatig sporten aantekent. De ledenwerving zal zich daarom met name richten op 50-plussers.	Nieuwe actie SportSupport	SportSupport
2	Verenigingen met ledenstop: 9%. Landelijk en 2008: 4%. Aandeel verenigingen met wachtlijst is niet toegenomen.	Nagaan welke verenigingen dit zijn en SportSupport contact laten opnemen met deze verenigingen om naar oplossingen te zoeken.	Nieuwe actie SportSupport	Gemeente SportSupport
3	72% van de buitensportverenigingen geven aan nog jaren vooruit te kunnen met de huidige accommodatie. Binnensport: 51%.	Alle accommodatiegerelateerde resultaten bespreken met SRO in ambtelijk overleg en meenemen in BUPS (Beleidsuitvoeringsplan Sportaccommodaties).	Lopende actie Gemeente Klankbord- groepen (BUPS)	Gemeente Klankbord- groepen (BUPS)
4	Zaken als financiering, huur, onderhoud, beheer, exploitatie van de accommodatie verlopen naar wens bij 73% van de binnensportverenigingen en 54% van de buitensportverenigingen	Continueren contact met de verenigingen (klankbordgroepen) m.b.t. beleidsuitvoeringsplan sportaccommodaties. Alle accommodatiegerelateerde resultaten bespreken met SRO in ambtelijk overleg en meenemen in BUPS.	Lopende actie Gemeente	Gemeente
5	De financiële positie is verbeterd. Sterkere financiële positie dan in 2008 (relatief weinig aandacht voor financiën in beleidsplannen, 23%). Ruim 70% geeft aan gezond tot zeer gezond te zijn. Ondanks de verbeterde financiële positie ervaren verenigingen ‘financiën’ als een van de grootste knelpunten.	Ondersteuning op het gebied van ledenwerving en -behoud , kader en financiën door SportSupport	Deels nieuw, deels lopend SportSupport	SportSupport

6	Percentage leden met beperking/chronische aandoening is 56%, vergelijkbaar met 2008 en met het landelijk gemiddelde.	Continuueren beleid aangepast sporten, o.a. het vergroten van het G-sportaanbod en een overzicht van het sportaanbod	Lopende actie	SportSupport
7	Zowel bereikbaarheid van de sportaccommodatie als de toegankelijkheid ervan voor mensen met een beperking, is in de afgelopen vier jaar afgenomen in Haarlem. Alleen de kleinere verenigingen geven aan dat veiligheid en toegankelijkheid goed geregeld zijn, hoewel in iets mindere mate dan in 2008 (resp. 78% en 61%).	Bespreken met SRO in ambtelijk overleg	Nieuwe actie	Gemeente SRO
8	Vrijwel alle verenigingen (91%) hebben 50+-ers. Speciaal aanbod is vooral bij grote verenigingen aanwezig (55%).	Continuering Beweegpas 50+ en inzet buurtsportcoaches per 2013.	Lopende actie	SportSupport en Koninklijke HFC
9	2/3 heeft allochtone leden. Dat is bijna 20% meer dan in 2008.	Continuering Sport in de wijk, buurtsportver. e.d.	Lopende actie	SportSupport
10	Meer verenigingen werken samen met 1 of meer andere organisaties dan in 2008. (84% vs. 70%), maar dit ligt onder het landelijk gemiddelde van 87%. M.n. kleine verenigingen en binnensportverenigingen blijven achter.	Uitzoeken welke verenigingen dit zijn en nagaan of samenwerking zinvol of gewenst is.	Nieuwe actie	SportSupport
11	De meest genoemde samenwerkingspartner is SportSupport. 2008: 48%; 2012: 75%. De meest gebruikte dienst is de Jeugdsportpas. Een ruime meerderheid van de verenigingen kent SportZ4U en Who's Next niet. De duurzame sportvoorzieningen en Who's next zijn relatief onbekend, maar krijgen de hoogste waarderingen van de verenigingen die ze gebruiken.	SportSupport gaat aanbod beter zichtbaarder maken. Eveneens nagaan hoe op een andere manier promotie kan plaatsvinden. De vraag rijst hoe sportverenigingen kunnen worden bereikt die nooit reageren; onderzoek door SportSupport (o.a. bij bonden)	Nieuwe actie	SportSupport
12	De verenigingen beoordelen de klantgerichtheid van SRO met een 6,5. Het onderhoud en het beheer van de accommodatie krijgt, met name van de verenigingen zonder eigen accommodatie, maar een krappe voldoende (5,7).	Bespreken met SRO in ambtelijk overleg. In het prestatieplan SRO de klantgerichtheid opnemen met een gewenste waardering.	Nieuwe actie	Gemeente

1.3	De vraag naar gezonde(re) producten in de kantine is in Haarlem groter (14%) dan in de rest van het land (5%). De wens om de kantine gezonder te maken leeft bij een kleine groep (6%) en een groot deel geeft aan het niet te weten (18%). Gezonde producten worden bij diverse verenigingen niet aangeboden, omdat er geen vraag naar is of omdat het assortiment zeer beperkt is. 54% heeft meer ‘minder gezonde producten’ in het assortiment dan ‘gezonde producten’.	Hier aandacht aan geven. Het is een langzaam proces. Wellicht is een vignet ‘Gezonde Sportkantine’ een idee (vergelijkbaar met ‘Gezonde School’), of als onderdeel van JOGG. Dit zal worden besproken met afd. WWGZ.	Nieuwe actie	Gemeente
14	Ruim de helft van verenigingen (51%) met een kantine is bekend met de regels omtrent verantwoord alcohol schenken.	Dit percentage is laag. Het is verplicht dat de barmedewerkers de regels kennen. SportSupport moet hier aandacht aan besteden.	Nieuwe actie	SportSupport
15	Combinatiefuncties/buurtssportcoaches – 55% niet op de hoogte, 18 % enigszins op de hoogte.	Geen actie. Via diverse kanalen is dit aan sportverenigingen gecommuniceerd.	n.v.t.	n.v.t.
16	Bijna 2/3 van de sportverenigingen staan niet open voor maatschappelijke stages. Bij de Haarlemse sportverenigingen vinden minder maatschappelijke stages plaats dan landelijk (18% vs. 33%).	Geen actie. In 2015 worden de maatschappelijke stages afgeschaft. Dit punt heeft geen prioriteit.	n.v.t.	n.v.t.
17	29% beschikt over professionals/vrijwilligers die goed tot voldoende getraind zijn om huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren. Bij verenigingen zonder jeugdleden geldt dit voor 39%. De helft weet niet wie contact opgenomen kan worden bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling	SportSupport heeft in 2012 een bijeenkomst over dit onderwerp georganiseerd. Bijeenkomst nogmaals organiseren en protocol op de website publiceren. Daarnaast nagaan welke ondersteuning sportbonden bieden op dit terrein.	Nieuwe actie	SportSupport
Maatschappelijke verantwoordelijkheid				

18	Vrijwilligers: Relatief laag aantal vrijwilligers (27,4 vs. 44 landelijk). Laag aantal vacatures Voldoende vrijwilligers (78%) – hiervan is 44% niet op zoek naar vrijwilligers, 34% wel. De verenigingen die zeggen over onvoldoende vrijwilligers te beschikken is gestegen t.o.v. 2008 (18% vs. 23%). Het behouden van vrijwilligers heeft weinig aandacht t.o.v. landelijke cijfers (12% vs. 32%). In 2008 was nauwelijks aandacht voor publiciteit en reclame, terwijl in 2012 14% dit op de agenda heeft staan. Professionele ondersteuning is bij 60% gewenst, met name op het gebied van ledenwerving (46%).	Ondersteuning op vrijwilligersbeleid wordt niet als groot knelpunt gezien, maar het blijft een aandachtspunt. Afwachten of het project 'Meer vrijwilligers in korte Tijd' een succes is. Zo ja, dan (indien mogelijk) dit project voortzetten. Vanwege het wegvalLEN van subsidie van de provincie zullen de sportverenigingen/SportSupport zelf voor de financiën moeten zorgdragen	Deels lopende, deels nieuwe actie	SportSupport
19	Knelpunten: 13% ervaart geen knelpunten. De verenigingen geven aan dat ledenwerving- en behoud het grootste knelpunt is. Dit percentage is hoger dan het landelijke gemiddelde (75%) en bijna verdubbeld t.o.v. 2008 (46% vs. 86%). Dit is eveneens een beleidsspeerpunt voor komende jaren. 46% ervaart knelpunten op het gebied van kader (tekort, geschiktheid, behoud), een toename t.o.v. 2008. Op het gebied van financiën ervaren meer verenigingen knelpunten dan in 2008 (49% vs. 32%). Knelpunten op het gebied van accommodaties (beheer, onderhoud etc.) zijn ongeveer gelijk gebleven t.o.v. 2008 (42% vs. 38%).	Professionele ondersteuning op het gebied van ledenwerving en -behoud , kader en financiën	Nieuwe actie	SportSupport
20	Minder beleidsplannen op papier dan in 2008. (51% vs. 50%). Middel)grote verenigingen schrijven vaker beleidsplannen dan kleine. De beleidsplannen hebben betrekking op werven/behouden leden (65%) en vrijwilligers/verenigingskader (43%).	Er wordt reeds gewerkt aan het beleidsuitvoeringsplan sportaccommodaties	Lopende actie Gemeente	SportSupport

Toekomst